Név: ..... osztály: .....

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2026. október 12.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2026. október 12. 8:00

I. SZÖVEGÉRTÉSI-NYELVI FELADATSOR ÉS IRODALMI FELADATLAP

Időtartam: 90 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI HIVATAL

Fontos tudnivalók

90 perc áll rendelkezésére ahhoz, hogy megoldja a **szövegértési-nyelvi feladatsort** (40 pont) és kitöltse az **irodalmi feladatlapot** (20 pont).

Ügyeljen arra, hogy idejét arányosan ossza meg a szövegértés és az irodalmi feladatlap között (például 60 perc – 30 perc)!

Olvassa el figyelmesen a szöveget, majd a kérdéseket, feladatokat!

A szövegértés során ügyeljen arra, hogy válaszát/válaszait a szöveg egészéből vagy a kijelölt bekezdésekből kell megadnia.

Válaszait gondos mérlegelés után írja le! Egyértelműen és szabatosan fogalmazzon!

Ha a megoldott feladatokban javítani akar, akkor a javítani kívánt szót (szavakat) húzza át, a helyesnek vélt szót (szavakat) pedig írja le újra! Egy-egy szám, betűjel beírásakor különösen ügyeljen arra, hogy jelölése/írása egyértelmű legyen.

Ügyeljen a helyesírásra! Ha bizonytalan, használjon helyesírási szótárt!

Az I. feladatlap megoldásához szöveggyűjtemény nem használható.

Eredményes munkát kívánunk!

SZÖVEGÉRTÉSI-NYELVI FELADATSOR

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszoljon a kérdésekre!
Egyes feladatok végén zárójelben adjuk meg a megoldást segítő szövegrészlet számát.

Festményhamisítás: Tények és történetek

(1) Bármely műgyűjtő vagy híres múzeum rémálma, hogy egy tulajdonában levő műtárgyról kiderül, valójában értéktelen hamisítvány. Világszerte sok szakértő dolgozik azon, hogy megakadályozzák a festményhamisítást, ám a szakértők legnagyobb erőfeszítései dacára a hamis művek továbbra is elborítják a piacot. Némelyik oly kiváló munka, hogy már komoly története és utóhatása van. Az eredetvizsgálat ma már technikai eszközöket is használ, hogy kiszűrje az utánzatokat, gyakran azonban ez sem elegendő.

(2) A festménymásolatok készítésének jogi és etikai szabályai vannak. A Magyarországon hatályos törvények értelmében minden művészeti alkotás szerzői jogi védelem alá esik. Másolat csak olyan festményről készíthető, amelynek alkotója halála óta legalább 70 év eltelt. Ettől eltérő esetben a jogtulajdonos meghatalmazására van szükség.

(3) A másolatok méretben néhány centiméterrel mindig eltérnek az eredetitől. Nem kerül rá az eredeti festményt alkotó művész kézjegye, ellenben a másoló neve és a másolat készítésének ideje a hátoldalon fel van tüntetve. A későbbi visszaélések elkerülése érdekében nem készül másolat régi anyagok felhasználásával. A művészi másolat csak egy példányban készülhet, nem publikálható, és műkereskedelmi forgalomba – például árverés révén – nem hozható. Természetesen dekorációs céllal magánszemély vagy egy cég nyugodtan megvásárolhatja ezeket a képeket.

(4) A festményhamisítás nem másolat készítését jelenti. Igazi bűncselekmény, amelynek célja egy olyan festmény reprodukálása, amely az eredetinek pontos másolata mind méretében, mind anyaghasználatában, ráadásul a művész hamis kézjegyével van ellátva. Jelentős anyagi haszon reményében készül és eredetiként értékesítik.

(5) A genfi székhelyű Képzőművészeti Szakértői Intézet vezetője, Yann Walther 2014-ben azt állította, hogy a piacon forgalomban lévő művészeti alkotások 50 százaléka hamisítvány. „Amikor lakást vásárolsz, először mindig felértékelteted[1] – tette hozzá az intézetvezető. – művészeti világban azonban egészen a közelmúltig 10 millió euróért is lehetett vásárolni műtárgyat megfelelő dokumentáció nélkül.”

(6) A festményhamisítással a legnagyobb baj az, hogy eredetinek kiált ki egy tudatosan hamisított alkotást. Az eredeti festmény ritkaság, ezért sok esetben a műalkotás az anyagi befektetés szintjére süllyedt. Egy-egy kiváló műalkotás gyakran páncélozott, többszörösen védett, titkos széfek mélyén pihen. Gondosan el van zárva azok elől, akik közül sokan képesek meglátni benne a valódi értéket, az eszmei mondanivalót, az alkotás szentségét.

(7) Számolhatunk azzal is, hogy a hamisító csak azt akarja bebizonyítani, hogy tehetséges. Talán nem értékelték eléggé, nem kapott helyet a híres galériákban, ezért így bizonyítja be zsenialitását. Sok esetben a divat vagy csupán a már befutott művész kézjegye eladhat olyan alkotást is, amely nem kiemelkedő munka. Ez természetesen nem a hamisító működésének jogosságát jelenti, csupán azt, hogy létezik a művészetnek üzleti oldala is. Nagy összegek cserélhetnek gazdát, amelyek a gyűjtőket és a galériákat, nem pedig az alkotókat gazdagítják.

(8) Sokan Han van Meegeren holland festőt tartják a történelem legnagyobb festményhamisítójának. A második világháború alatt több általa megálmodott, korábban nem létező Vermeer-képet adott el a Hollandiát megszálló német hadsereg vezetésének. A holland rendőrség 1945-ben hazaárulás vádjával letartóztatta, mert egy holland nemzeti kincsnek tartott 17. századi Vermeer-képet adott el a műkincsekre vadászó német kormánynak. A halálbüntetéstől tartó művész végül bevallotta, hogy valójában ő „csak” egy

[1] aktuális (piaci) értékét szakértővel meghatároztatod

festményhamisító, és az a bizonyos Vermeer-kép nem eredeti. A holland hatóságok nem hittek neki. Azt kérték tőle, hogy ha igaz, amit állít, akkor fogjon hozzá, és készítsen egy másolatot. „Egy másolat! – kiáltott fel állítólag van Meegeren. – Sokkal jobbat csinálok annál. Csak adjanak hozzávalókat, és festek egy másik, egy új Vermeert tanúk szeme láttára!" – fűzte hozzá.

(9) A festményhamisítás másik mestere John Myatt. Őt 1995-ben tartóztatták le, miután közel 200, főként modern festő neve alatt készített hamisítványt dobott piacra. Saját becslése szerint 120 általa készített tökéletes hamisítvány kering a műtárgypiacon. Pontosabban fogalmazva: a kiválasztott mester stílusában, ecsetvonásaival, színkezelésében egy újat fest, ami ismeretlenként felbukkanva a műkincspiacon milliókat ér. A kérdésre, hogy miért ennyire páratlan a hasonlóság, azt válaszolta: „Belemászom a művészek fejébe és életébe." Sarkos véleménye volt a műkincskereskedelemről: „Felháborítóan nagy mennyiségű pénzek cserélnek gazdát, aminek az a következménye, hogy az emberek elidegenednek a művészettől. Az emberek tudják, hogy a szakértők gyarlók és hibáznak."

(10) Wolfgang Beltracchi harmincöt éven át festett szinte csak modern festők – Ernst, Fernand Léger, Heinrich Campendonk, André Derain, Max Pechstein – stílusában. A hamisítványokat egy segítőjével és a feleségével, Helene Beltracchival közösen a nemzetközi műkincspiacon értékesítette. Olyan eltűnt modern művekre koncentrált, amelyeknek nyoma veszett a második világháború alatt, de maradt fenn róluk írásos emlék, viszont fotó, másolat vagy bármiféle részletes leírás nem. A leírások alapján a festő stílusában megfestette ezeket a képeket, a galériák, a kereskedők, gyűjtők pedig versenyre keltek a „megkerült" műtárgyakért.

(11) Beltracchi igazi tehetség. Még Max Ernst festő özvegyét, Dorothea Tanningot is sikerült megtévesztenie, noha ő maga is festőművész. Az egyik hamisítványra azt mondta, hogy férje legszebb alkotása, amit valaha is látott. Beltracchi – állítása szerint – egyetlen hamisítványnál sem vett igénybe technikai segítséget; sem vetítőt, sem raszterhálót[2] nem használt. Az évek során körülbelül ötven különböző festő bőrébe bújt. „Miért kellene körülményesen vázlatot vetítenem, ha egyszer csuklóból meg tudom festeni a képet?"

(12) Beltracchi rendkívüli vagyonra tett szert, de a fényűző élet nem tartott örökké. Egy galériatulajdonos-művészettörténész 2008-ban gyanút fogott egy Campendonk-festmény hátulján látható galériahitelesítő irat láttán. A jelzést látva biztos volt benne, hogy a kép nem lehetett az Alfred Flechtheim nevű gyűjtőé. Egy másik becsapott galériás is gyanakodni kezdett egy kép miatt, ezért felbérelt egy detektívet, aki hamar kiderítette, hogy a hamis festmény hitelesítő dokumentációjában megnevezett Werner Jägersnek sosem volt művészeti gyűjteménye.

(13) Beltracchi néhány további apróságban sem volt elég körültekintő: ügyelt ugyan arra, hogy régi vásznakat használjon, és régi – éppen ezért gyakran méregdrágán beszerezhető – fakeretekre feszítse ki a képeit. Hibázott azonban akkor, amikor egy Léger- és egy Max Pechstein-festményt ugyanabból a fából származó fakeretre rögzített. A rendőrség laboratóriuma könnyedén kimutatta a furcsaságot.

(14) Beltracchit tizennégy kép miatt ítélték el. Valójában a nagyjából harmincöt éven át tartó hamisítói pályafutása alatt több ezer hamis képpel teríthette a műkincspiacot. 2011-ben Beltracchit hat, feleségét négy év börtönre ítélték. Esete nagy port kavart Németországban és a nemzetközi műkereskedelemben. Különleges képességeit és tehetségét kevesen vonják kétségbe. Az emberek többségében pedig egyenesen rajongást váltott ki azzal, hogy felfedte a műkincspiac abszurditását. Napjainkban a saját alkotásaiért sorban állnak a gyűjtők.

Az írás szerzője Kajdocsi-Gera Ildikó, festő, grafikus.
A feladatlap bázisszövege az eredeti forrásszöveg módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jött létre.
Forrás: http://davincistudio.hu/festok/festmenyhamisitas-tenyek-es-tortenetek.

[2] raszter: fotó-technikai feldolgozásnál a képfelbontás egysége, vagyis az egy négyzetcentiméterre jutó képpontok száma (Forrás: *Idegen szavak gyűjteménye*)

1. Egészítse ki a másolat és a hamisítvány sajátosságait bemutató mondatokat! Ügyeljen arra, hogy a kiegészítéssel létrejött mondatok tartalmilag és nyelvileg is helyesek legyenek! (3, 4)

A festménymásolatokról könnyen megállapítható, hogy nem eredetiek, mivel nem teszik rá _____, valamint elkészítésükkor nem használnak _____. A festményhamisítók célja általában a(z) _____egyező műalkotás létrehozása és _____ szerzése.

4 pont	

2. Mit jelentenek az alábbi idézetek aláhúzott szavai, kifejezései? Fogalmazza át a megadott részleteket úgy, hogy az aláhúzott szövegrészt hasonló értelmű szavakra, kifejezésekre cseréli!

a) „Egy-egy kiváló műalkotás gyakran páncélozott, többszörösen védett, titkos széfek mélyén pihen.”

_____

b) „Belemászom a művészek fejébe és életébe.”

_____

c) „…120 általa készített tökéletes hamisítvány kering a műtárgypiacon.”

_____

d) „…az emberek elidegenednek a művészettől.”

_____

e) „…ha egyszer csuklóból meg tudom festeni a képet?”

_____

5 pont	

3. Milyen logikai viszony van az alábbi mondatpárok között? Írja a két mondat közé a megfelelő logikai viszony betűjelét!

A) kapcsolat B) ellentét C) következtetés D) választás

a) A halálbüntetéstől tartó művész végül bevallotta, hogy valójában ő „csak” egy festményhamisító, és az a bizonyos Vermeer-kép nem eredeti.		A holland hatóságok nem hittek neki.
b) Hibázott azonban akkor, amikor egy Léger- és egy Max Pechstein-festményt ugyanabból a fából származó fakeretre rögzített.		A rendőrség laboratóriuma könnyedén kimutatta a furcsaságot.

2 pont	

4. A szöveg kritikus megállapításokat tesz a műkincspiac jelenlegi helyzetéről. Milyen problémák vannak / voltak jelen a szöveg szerint a műkincskereskedelemben? Nevezzen meg <u>négy</u>, egymástól <u>különböző</u> problémát! (5, 6, 7, 9)

– _____

– _____

– _____

– _____

4 pont	

5. A 4. és a 7. bekezdés alapján nevezzen meg a festményhamisítás lehetséges személyes céljai és indítékai közül egyet-egyet! Támassza alá válaszát a 8–10. bekezdésből vett idézettel! (Az idézet rövidebb, ám a lényeget tartalmazó, pontos részlete is elfogadható.)

a) a hamis festmény elkészítésének személyes célja: _____

az egyik festményhamisító életével kapcsolatos, a személyes célt alátámasztó idézet:

_____

2 pont	

b) a festményhamisító lehetséges személyes indítéka: _____

az egyik festményhamisítótól származó, az említett személyes indítékot igazoló idézet:

_____

_____

2 pont	

6. A szöveg bevezetése általános jelleggel kiemeli a szöveg néhány fontos gondolatát, megállapítását.

a) Támassza alá a 13–14. bekezdésből vett konkrét példával az 1. bekezdés alábbi megállapítását!

Az eredetvizsgálat ma már technikai eszközöket is használ.

_____

_____

1 pont	

b) Az 1. bekezdés melyik általános gondolatát fejtik ki a szöveg alábbi megállapításai? Idézze a bevezető bekezdés megfelelő részletét!

A hamisító a leírások alapján az eredeti festő stílusában „tökéletesen” megfestette a képeket, a galériák, a kereskedők, a gyűjtők pedig versenyre keltek a hamis képekért.

_____

1 pont	

Az egyik hamisító a nagyjából 35 éven át tartó hamisítói pályafutása alatt több ezer hamis képpel teríthette a műkincspiacot.

_____

1 pont	

7. A szöveg három híres hamisító tevékenységét ismerteti. Melyikre igaz(ak) az alábbi megállapítások? Írja a megállapítások mellé az adott hamisító(k) nevét jelző betűjele(ke)t! Két olyan állítás van, amelyhez két betűjelet kell beírni.

A: Han van Meegeren
B: John Myatt
C: Wolfgang Beltracchi

Az eredeti művész által már megalkotott, később elveszett festményeket teremtett újra.____

Soha nem létezett festményeket hamisított az eredeti művész stílusában.____

Főként modern festőket hamisított.____

Nem festményhamisításért tartóztatták le.____

4 pont	

8. Adjon 3-6 szóból álló, az adott szövegrész tartalmát összegzően kifejező címet a szöveg alábbi bekezdéseiből álló szövegrészeknek! A címben ne használjon tulajdonnevet! (A címadásban szereplő szavak számába beleszámít a névelő is.)

a) 2-3. bekezdés: _____

b) 8-9. bekezdés: _____

c) 10-14. bekezdés: _____

3 pont	

9. Wolfgang Beltracchi harmincöt éven át hamisított festményeket. Milyen tényezők okozták sikerét, és mi vezetett a bukásához? Nevezzen meg két-két tényezőt!

Sikerének okai:

– _____

– _____

Bukásának okai:

– _____

– _____

4 pont	

10. Döntse el, hogy az alábbi állítások igazak-e vagy hamisak! Az állítás melletti oszlopban a „hamis” vagy „igaz” szó feltüntetésével jelezze döntését! (I= igaz, H=hamis)

Az eredetivel mindenben egyező másolatot olyan képről lehet készíteni, amelynek alkotója legalább 70 éve elhunyt.	
Beltracchi nem használt raszterhálót Max Ernst festményének hamisítása során.	
Volt olyan év, amikor Wolfgang Beltracchi és John Myatt is adhatott el hamis képet a műkincspiacon.	

3 pont	

11. Olvassa el a szövegben szereplő személyekre vonatkozó megállapításokat, és válaszoljon a hozzájuk kapcsolódó kérdésekre!

a) Becslést fogalmazott meg arról, milyen arányban vannak forgalomban a műkincspiacon hamis festmények.

Mi a teljes neve ennek a személynek?_____

Mi a foglalkozása vagy beosztása? _____

2 pont	

b) A szöveg alapján hitelesen kijelenthető erről a személyről, hogy az illetőnek soha nem volt műgyűjteménye.

Mi a teljes neve ennek a személynek?_____

Miért feltételezték róla, hogy volt műgyűjteménye? _____

_____

2 pont	

40 pont	

Név: ..... osztály: .....

IRODALMI FELADATLAP

1. a) Olvassa el az alábbi verset! Egészítse ki a 2. sort, és adja meg a mű szerzőjének nevét!

Eddig Itália földjén termettek csak a könyvek,

S most _____ is ontja a szép dalokat.

Sokra becsülnek már, a hazám is büszke lehet rám,

Szellemem egyre dicsőbb, s általa híres e föld!

(Berczeli Anzelm Károly fordítása)

A szerző teljes neve: _____

1 pont	

b) Húzza alá az alábbi táblázatban az a) feladatban olvasható versre igaz elemeket! Oszloponként egy-egy elemet kell kiválasztania.

A vers műfaja	Verselési rendszere	A vershez kapcsolódó korstílus
óda	időmértékes	reneszánsz
epigramma	ütemhangsúlyos	barokk
elégia	szabadvers	klasszicizmus

2 pont	

2. Adja meg a listából annak a szereplőnek a nevét, akire a leírás vonatkozik!

Geraszim / Akakij Akakijevics / Tót Lajos / Biberach / Éva / Ivan Iljics / Lucifer / Vizy Kornélné / Estella / Szeredás Emerenc / az Éj / Gertrudis / Szakhmáry Zoltán

a) – Gyilkosság áldozata lett.
– Ezt mondja a címszereplőről: „*Ez a lány tiszta. Azt szeretem benne, hogy oly roppant tiszta és ügyes is.*”
– A budai, úri-polgári világ értékrendjét képviseli

Név: _____

b) – Paraszti származású.
– A társadalmi elvárások szerinti életet élő szereplőkkel szemben őt hiteles, erkölcsös embernek mutatja a mű.
– A haldokló főszereplőnek ezt válaszolja, amikor ő azt kérdezi, miért fáradozik érte ennyire: „*Mind meghalunk egyszer. Mért ne igyekeznék?”*

Név: _____

c) – Ellenfelének ezt mondja: „*Együtt teremténk: osztály-részemet / Követelem.”*
– Ő a tagadás ősi szelleme.
– Álmot bocsát a két főhősre.

Név: _____

3 pont	

3. a) Az irodalmi dominókon magyar költők neve, verseik címe, illetve a művekkel kapcsolatos megállapítások szerepelnek. Rakja sorrendbe a dominókat!
– Az 1. dominó jobb oldala a sorrendben utána következő dominó bal oldalához illeszkedjen!
– Ügyeljen arra, hogy az utolsó dominó jobb oldala és az első dominó bal oldala is kapcsolódjon egymáshoz!
– A dominókon szereplő négy versből részleteket is olvashat, ezek segíthetik a feladat megoldását.

1. dominó

Berzsenyi Dániel: *A közelítő tél*	a világ egységének hiányát ismétléses alakzatokkal, életképszerű képekben ragadja meg

2. dominó

Ady Endre: *Kocsi-út az éjszakában*	a mű első két versszaka a témakijelölést tartalmazza

3. dominó

Kölcsey Ferenc: *Himnusz*	elégikus hangoltságú létösszegző gondolati tartalom időmértékes verselésben

4. dominó

Zrínyi Miklós: *Szigeti veszedelem*	a dicső nemzeti múltat és a tragikus közelmúltat állítja szembe

Adja meg a dominók sorrendjét!
1. dominó ____ dominó ____ dominó ____ dominó

3 pont	

A feladat megoldását segítő versrészletek:

I. versrészlet

Én az ki azelőtt iffiu elmével
Játszottam szerelemnek édes versével,
Küszködtem Viola kegyetlenségével:
Mastan immár Mársnak hangassabb versével

Fegyvert, s vitézt éneklek, török hatalmát
Ki meg merte várni, Szulimán haragját,
Ama nagy Szulimánnak hatalmas karját,
Az kinek Europa rettegte szablyáját.

II. versrészlet

Vár állott, most kőhalom,
Kedv s öröm röpkedtek,
Halálhörgés, siralom
Zajlik már helyettek.
S ah, szabadság nem virúl
A holtnak véréből,
Kínzó rabság könnye hull
Árvánk hő szeméből!

III. versrészlet

Minden Egész eltörött,
Minden láng csak részekben lobban,
Minden szerelem darabokban,
Minden Egész eltörött.

Fut velem egy rossz szekér,
Utána mintha jajszó szállna,
Félig mély csönd és félig lárma,
Fut velem egy rossz szekér.

IV. versrészlet

Hervad már ligetünk, s díszei hullanak,
Tarlott bokrai közt sárga levél zörög.
Nincs rózsás labyrinth, s balzsamos illatok
Közt nem lengedez a Zephyr.

b) Az a) feladatrészben idézett I., II. és III. versrészlet három különböző stílustörténeti korszakban keletkezett. Töltse ki a táblázatot a korszakokra vonatkozó állítások betűjelének megadásával! Egy betűjel csak egyszer használható fel.
6 jó válasz 3 pont; 5–4 jó válasz 2 pont; 3–2 jó válasz 1 pont; 1–0 jó válasz 0 pont

barokk (I. versrészlet)	**romantika** (II. versrészlet)	**századfordulós / klasszikus modernség** (III. versrészlet)

A) a vallásos áhítat kifejezése mellett meghatározó témája a rendkívüli hősök ábrázolása

B) szecessziós, szimbolikus-allegorikus kifejezésmód, a jelentés elbizonytalanítása jellemzi

C) a 17. században Európa-szerte elterjedt korstílus jellegzetes stílusjegye a mozgalmasság

D) a korszak meghatározó eszménye az egyénre és a nemzetekre vonatkozó szabadságvágy

E) művészetfelfogására a szabályok elutasítása, a művészi önkifejezés szabadsága jellemző

F) a korszakban több egymástól jelentősen eltérő művészi törekvés él egymás mellett, amelyeknek egyik közös jegye az új formanyelv kialakítására törekvés

3 pont	

4. Olvassa el Kosztolányi Dezső Őszi reggeli című versét, majd válaszoljon a kérdésekre!

Ezt hozta az ősz. Hűs gyümölcsöket
üvegtálon. Nehéz, sötét-smaragd
szőlőt, hatalmas, jáspisfényü kört,
megannyi dús, tündöklő ékszerét.
Vízcsöpp iramlik egy kövér bogyóról
és elgurul, akár a brilliáns.
A pompa ez, részvéttelen, derült,
magába-forduló tökéletesség.
Jobb volna élni. Ámde túl a fák már
aranykezükkel intenek nekem.

a) Milyen stíluseszközökre ismer a szöveg aláhúzott részleteiben? A megadott lehetőségek közül válassza ki a megfelelőt! Egy idézethez egy eszközt rendeljen!

allegória / metafora / metonímia / szinesztézia / megszemélyesítés / halmozás / alliteráció / ellentét

Idézet	**Szókép megnevezése**
„Nehéz, sötét-smaragd szőlőt, hatalmas, jáspisfényü kört”	
„tündöklő ékszerét”	
„a fák már (…) intenek nekem”	

3 pont	

b) Melyik, a fenti Kosztolányi-verssel is kapcsolatba hozható irodalmi fogalom körülírását adtuk meg? Egészítse ki a szöveget a hiányzó elemekkel!

A(z) _____ egy olyan irodalmi kép, motívum, amely korokon, kultúrákon és műveken átívelően visszatér, így állandósult, közismert jelentést hordoz. Ilyen motívum lehet például az utazás, az évszakok, napszakok, bizonyos helyszínek (kert, völgy stb.). Kosztolányi Dezső versében is megjelenik a(z) _____ mint évszakmotívum, ami a beérkezettség és a halálközeliség jelentéseit hordozza.

2 pont	

5. Melyik műnemhez tartoznak az alábbi műfajok és művek? Írja be a betűjeleket a táblázat megfelelő helyére!
6 jó válasz 3 pont; 5–4 jó válasz 2 pont; 3–2 jó válasz 1 pont; 1–0 jó válasz 0 pont

A) eposz
B) óda
C) tragédia
D) Szophoklész: *Antigoné*
E) Homérosz: *Odüsszeia*
F) Vörösmarty Mihály: *Szózat*

Műnem	**A műnemhez tartozó műfaj**	**Szerző, műcím**
Líra		
Epika		
Dráma		

3 pont	

20 pont	

Helyesírás	Hibapontok száma az I. összetevőben	

	pontszám	
	maximális	elért
Szövegértési-nyelvi feladatsor	40	
Irodalmi feladatlap	20	
Összesen	**60**	

dátum

javító tanár

---

	pontszáma **egész számra** kerekítve	
	elért	programba beírt
Szövegértési-nyelvi feladatsor		
Irodalmi feladatlap		

dátum

dátum

javító tanár

jegyző

Megjegyzések:
1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

Név: ..... osztály: .....

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2026. október 12.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2026. október 12. 8:00

II. MŰÉRTELMEZŐ SZÖVEGALKOTÁS

Időtartam: 150 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI HIVATAL

Fontos tudnivalók

Az írásbeli vizsga II. feladatlapja választási lehetőséget tartalmaz. Válasszon ki és oldjon meg **egy** feladatot!

Ha munka közben mégis elkezd egy másik feladatot is, az előzőt húzza át!

A kifejtésben vegye figyelembe a feladatban adott szempontokat!

Bátran fogalmazzon meg önálló véleményt, ahol azt kéri a feladat.

Írásait gondosan szerkessze, helyesírását ellenőrizze a szótárból, ha bizonytalan!
A költői-írói helyesírás átvétele saját szövegében nem hiba, ha az idézet szó szerinti és idézőjellel jelölt. Amennyiben az idézet jelöletlen és/vagy tartalmi idézet, akkor ügyeljen arra, hogy *A magyar helyesírás szabályai*nak 12. kiadása alapján írja az adott szót!

Ékezethasználata pongyolának minősül, ha az egyezményes ékezetek helyett egyéni jeleket használ. Az egyéni írássajátosságok nem mentesítenek a hosszú és a rövid magánhangzók megkülönböztetésének kötelezettsége alól.

Jegyzeteket, vázlatot készíthet, de ügyeljen arra, hogy azok elváljanak a kész fogalmazástól! A szövegbe is jegyzetelhet.

Ha a megoldott feladatban javítani akar, akkor a javítani kívánt szót (szavakat) húzza át, a helyesnek vélt szót (szavakat) pedig írja le újra!

Fogalmazása **500–800** szó terjedelmű legyen!

A feladatlap megoldására 150 perc áll rendelkezésre.

Eredményes munkát kívánunk!

MŰÉRTELMEZŐ SZÖVEGALKOTÁS: EGY MŰ ÉRTELMEZÉSE

Értelmezze Babits Mihály *Alkonyi prológus* című költeményét! Milyen érzések, viselkedésformák kötődnek a versben az alkonyhoz? Tárja fel, hogy a vers beszélője szerint az alkonyt milyen jellemvonásai teszik a műalkotás, a dal születését segítő napszakká! Mutassa be néhány példa segítségével a költői eszközök jelentésalakító, hatáskeltő szerepét a versben!

Babits Mihály
ALKONYI PROLÓGUS[1]

Itt van az alkony, jó takaró
a hegyek ormán lilul a hó
itt van az alkony, csittul a zaj:
elhallgat a fény és fölvillan a dal.

Villanj csodavillany, villanj csodanóta
ki fájsz a szívemben ki tudja mióta?
Mióta daloltam, amióta lettem:
mert fájni születtem, ki dalra születtem
s még messzire zenghetsz majd mostoha dal,
megéri, megéri, aki fiatal.

A nappal, a lárma űzött a magányba,
hol senkise hallott, a puszta homályba:
most itt van az alkony, most jer elő,
mint éji merénylő, titkos szerető:
mert kedves az alkony annak, aki lázad
és kedves az alkony annak, ki szeret:
elhagyni ilyenkor, ki csábul, a házat
s nem tűrni az égnél lentebb födelet.
Az ég is ilyenkor kitakarózik
és emberi szemnek kirakja a kincsét;
a lélek az égbe fölakarózik,
mozgatja a szárnyát és rázza bilincsét:
Dal, éji merénylő, titkos szerető,
dal, mostoha lélek, most jer elő:
másnak csupa fátyol, neked csupa látás,
itt van az alkonyat, itt van az áldás.

(1909)

Babits Mihály *Összes versei 1906–1910* (Babits Mihály Összes versei. Kritikai kiadás, 2.). Sajtó alá rendezte Kelevéz Ágnes. Argumentum – Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézet, Budapest, 2022, 539.

VAGY

[1] Prológus: bevezető

TÉMAKIFEJTŐ DOLGOZAT/ESSZÉ ÍRÁSA

A magányos hősök élete, motivációja gyakran láthatatlan. Milyen körülmények késztetik önálló döntéshozatalra és cselekvésre ezeket a hősöket? Legalább három epikai vagy drámai alkotás segítségével mutasson be olyan szereplőket, akik mások életét is meghatározó döntést hoznak, és tetteik komoly következményekkel járnak! Térjen ki arra is, ön szerint léteznek-e napjainkban is ilyen magányos hősök!

Írásműve 500-800 szó terjedelmű legyen!

FIGYELEM

A feladatok közül csak egyet kell megoldania.
Kérjük, aláhúzással jelölje, melyik feladatot választotta!

EGY MŰ ÉRTELMEZÉSE

TÉMAKIFEJTŐ DOLGOZAT/ESSZÉ ÍRÁSA

Értékelési szempontok		**Elérhető pontszám**	**Elért pontszám**
Tartalmi minőség		30	
Nyelvi minőség	Szövegszerkezet	5	
	Nyelvi igényesség	5	

Helyesírás	Hibapontok száma a II. összetevőben	

Helyesírás	Hibapontok száma az I. és a II. összetevőben	
	Vizsgapontok	

			pontszám	
			maximális	elért
I. Szövegértési-nyelvi feladatsor és irodalmi feladatlap	Szövegértési-nyelvi feladatsor		**40**	
	Irodalmi feladatlap		**20**	
II. Műértelmező szövegalkotás: egy mű értelmezése vagy témakifejtő dolgozat/esszé írása	Tartalmi minőség		**30**	
	Nyelvi minőség	Szövegszerkezet	5	
		Nyelvi igényesség	5	
		Összesen	**10**	
Helyesírás			**–8**	
Íráskép			**–2**	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma			**100**	

dátum javító tanár

---

		pontszáma **egész számra** kerekítve	
		elért	programba beírt
I. Szövegértési-nyelvi feladatsor és irodalmi feladatlap	Szövegértési-nyelvi feladatsor		
	Irodalmi feladatlap		
II. Műértelmező szövegalkotás	Tartalmi minőség		
	Nyelvi minőség		
Helyesírás			
Íráskép			

dátum dátum

javító tanár jegyző